

Obecní kronika – rok 2012

Celosvětové události

V lednu tragicky ztroskotala ve Středozezemním moři u pobřeží Itálie výletní třináctipalubová loď Costa Concordia. Převrátila se, když narazila do útesu. Podle zprávy potopení lodi zavinil její kapitán, snad podceněním situace na moři a jejím špatným vyhodnocením. Havárie bohužel měla za následek několik desítek mrtvých a pohřešovaných.

Velká Británie slavila v únoru výročí, kterým se tak hned někde pochlubit nemohou - dne 6. února to bylo výročí 60 let od nástupu britské královny Alžběty II. na trůn. Britská královna se těší dobrému zdraví a svou korunu předávat zatím nehodlá.

Staronovým ruským prezidentem byl 4. března zvolen Vladimir Putin.

Dne 6. listopadu proběhly volby ve Spojených státech amerických. Jednalo se o volbu prezidenta USA. Stal se jím Barack Obama, který byl znovuzvolen prezidentem USA na další volební období.

Celostátní události

V únoru schválil Senát Parlamentu ČR novelu Ústavy České republiky, již byla zavedena přímá volba prezidenta ČR. V únoru byl Dominik Duka jmenován papežem Benediktem XVI. ve Vatikánu kardinálem, což je pro českou katolickou církev velká událost.

V květnu byl Středočeský hejtman a poslanec David Rath zatčen pro podezření z korupce. Byl přistižen přímo při přenášení úplatku v krabici od vína. Tvrdil, že nevěděl, že v krabici jsou miliony, ale že si myslel, že je tam víno...

Dne 20. srpna padl absolutní teplotní rekord v historii tuzemských měření, když meteorologové v Dobřichovicích na Praze-západ naměřili teplotu 40,4 °C. V říjnu došlo k přejmenování Letiště Praha-Ruzyně na Letiště Václava Havla v Praze na památku našeho prvního porevolučního prezidenta.

Ve dnech 12. a 13. října proběhly volby do zastupitelstev krajů a první kolo senátních voleb a ve dnech 19. a 20. října proběhlo druhé kolo voleb do Senátu.

Obecní záležitosti

Na práce v obci je stále pouze jeden zaměstnanec, takže na náročnější práce se musí shánět pracovník na výpomoc. Z toho důvodu Obec Hraběšice požádala Úřad práce o přidělení dvou pracovníků vedených u Úřadu práce v Šumperku. Jedná se o pracovníky, na které obec dostane dotaci, a tudíž ho nemusí platit ze svých finančních prostředků. Zpravidla se jedná o lidi delší dobu nezaměstnané, kteří se z jakéhokoli důvodu nemohou uplatnit na trhu práce. Obci byl přidělen jeden pracovník, vzhledem k dojíždění ze Šumperka se práce obecního údržbáře nejeví příliš atraktivní. Nový zaměstnanec bydlí v Šumperku, takže musí denně dojíždět autobusem. Místní nezaměstnaní, ač byli osloveni, neměli o tuto práci zájem. Dotace z úřadu práce je poskytována obci na půl roku. Nový pracovník zde bude zaměstnán na provádění údržby v obci, bude pomáhat obecnímu zaměstnanci v různých činnostech, jako je třeba sázení stromků, zametání, sečení a hrabání trávy a podobně.

Obec vlastnila na svoz komunálního odpadu jeden velký kontejner. Z úsporných důvodů – aby firma provádějící svoz odpadů nemusela jezdit nahoru pro kontejner bez nákladu, dolů s plným kontejnerem a znovu nahoru s prázdným kontejnerem a dolů bez kontejneru, to je čtyři jízdy, z toho dvě bez nákladu, zakoupila obec ještě jeden kontejner za 39.000 Kč. Tímto způsobem se ušetří zbytečné jízdy při svozu komunálního odpadu. Jeden prázdný kontejner zůstává vždy u firmy Sita, druhý je přistaven na váze pro občany. Nově se tedy nahoru do Hraběšic vyveze prázdný kontejner, dolů se sveze plný a po vysypání se nechá stát v areálu skládky do doby, než se pojedou pro další kontejner. Ušetří se tedy při každém svozu odpadů dvě cesty – do Šumperka a do Hraběšic. Obec tak ušetří několik tisíc korun ročně.

Zastupitelka paní Vladimíra Reslerová podala rezignaci na výkon funkce zastupitele bez udání důvodu. Den po přijetí rezignace (9. srpna) začal být dle zákona zastupitelem další z kandidátky „Za obec Krásnější“ pan Josef Forajta. Jedná se o bývalého starostu obce, takže určitě bude přínosem pro zastupitele vzhledem k zpětné vazbě na minulost. Nový zastupitel složil slib a převzal osvědčení na jednání zastupitelstva v září. Paní starostka poděkovala paní Reslerová za téměř dvouletou práci v zastupitelstvu.

V září byl schválen Pasport místních komunikací obce Hraběšice, vypracovaný Ing. Cekrem. Původní pasport se někde v minulosti ztratil, takže nové zastupitelstvo se dohodlo, že nechá vypracovat nový pasport včetně nového značení v souladu se zákonem a tak, jak to vyhovuje dnešní době a provozu na místních komunikacích a také s ohledem na plánovanou rekonstrukci místních komunikací.

Hospodaření obce

Byla zalesněna paseka po ložské těžbě nad chatovištěm. Těžba byla provedena šetrně, zůstalo zde hodně náletového bukového porostu, mezi který stačilo dosadit nové stromky. Bylo zde vysazeno přibližně 500 ks smrků mezi již rostoucí mladé buky. Na pokyn lesního správce byl obecní les nad sjezdovkou uklizen a vyčištěn od polomů a stromů napadených kůrovcem. Toto dříví nebylo vhodné pro prodej na pilu, bylo nekvalitní, spíše palivové. Bylo nabídnuto občanům s tím, že si ho sami zpracují v lese a odvezou na topení za mírný poplatek. V této lokalitě je nutno provést také mýtní těžbu, ale obec musí vyčkat na soudní vyřízení sporu o tento les s Lesy ČR.

Na podzim proběhla mýtní těžba smrkového lesa nad chatovištěm, bylo zjištěno, že je velká část napadená kůrovcem. Zalesnění se provede až na jaře příštího roku. V roce 2013 bude zhotoven nový lesní plán, opět na deset roků. Lesní plán, jehož platnost letošním rokem končí, je v podstatě splněný.

Obec si nechala zpracovat projektovou dokumentaci na kompletní rekonstrukci místních komunikací a požádala o dotaci na tuto rekonstrukci. Žádost byla podána na Státní zemědělský intervenční fond v Olomouci. Dotace byla přidělena ve výši 4 350 000 Kč. Díky ní budou opraveny všechny místní komunikace v Hraběšicích a Krásném dle pasportu místních komunikací v celkové ceně dle rozpočtu cca 6 milionů Kč. Obec se bude spolupodílet finanční částkou ve výši 1,5 milionu Kč. Součástí této dotace bude také umístění herních prvků pro děti, drobné sadové úpravy v okolí komunikací, chodníky a nástupiště na horní autobusové zastávce, odpočinkové lavičky. Rekonstrukce začne na jaře příštího roku poté, co proběhne veřejné výběrové řízení. Do prázdnin by měla být rekonstrukce hotová, vše záleží na tom, jak tuhá bude zima a kdy se bude moci s opravami začít.

Zvýšila se cena za svoz jedné popelnice ze 70,- Kč na 75,- Kč. V současné době obec doplácí na svoz přibližně 35 Kč na popelnici. Proto se rozhodla zvýšit cenu za popelnici o 5,- Kč. Je to jediný poplatek za odpady, který občané platí, za vytríděný odpad jako jsou plasty, papír či sklo občané nic neplatí, ani za objemný a nebezpečný odpad. Smyslem je vytrídřit veškerý odpad z domácností, občané jsou tak motivováni k tomu, aby odpad třídili co nejvíce. Platí jednoduché pravidlo - co vytrídí, neplatí. Platí pouze nevytríděný komunální odpad.

Obec také zrušila zvýšený poplatek za druhého a dalšího psa, takže 100 Kč se platí za každého psa, kterého občané mají. Dále bylo stanoveno, že občané starší 70-ti let jsou od poplatku za psa osvobozeni.

Na zářijovém jednání zastupitelstva byl znovu otevřen problém kanalizace v obci. Nová kanalizace a čistička odpadních vod by dle platné projektové dokumentace byla řešením pouze pro občany Hraběšic, osada Krásné by z toho neměla žádný prospěch. Zastupitelé znovu vše projednali (hlavně ekonomickou neúnosnost celého projektu) a shodli se na tom, že projekt se zatím odloží do doby, než bude pro obec příznivější situace.

V červnu bylo vydáno stavební povolení na výstavbu provozní budovy pod vlekem majiteli vleku. Potřebuje zde vybudovat nezbytně nutné zázemí pro zimní sporty spojené s možností ubytování a podávání alespoň rychlého občerstvení. Tím se zvýší zájem o lyžování na vleku a také se zvýší turistický ruch v Hraběšicích.

Hospodářský život

Příjmy v roce 2012 činily 2 375 553 Kč, výdaje 1 483 692 Kč, zůstatek 891 861 Kč. Obec tedy opět hospodařila s přebytkem, opět lze konstatovat, že dokonce s velmi vysokým přebytkem. Je dobré, že máme nějakou rezervu, protože pokud se budou opravovat místní komunikace, je zapotřebí mít dostatečnou rezervu vlastních prostředků na případné vícenáklady.

Byla dokončena digitalizace katastrálních map v Hraběšicích a v Krásném. V některých případech se katastrální hranice měnily podle nových digitálních map, ale změny nebyly zvláště velké, nijak význačně nezasahovaly do práv občanů. Digitalizace byla ukončena v květnu tohoto roku.

Díky digitalizaci se změnilo jedno místní názvosloví. Místní názvy zůstaly zachovány, pouze byl vypuštěn název „Nad rychtou“ vzhledem k tomu, že tak byl pojmenován prostor na loukách za kostelem, ale bývalá rychta se nacházela na horní autobusové zastávce na konci obce, takže neodpovídal umístění ani skutečnosti.

Farní úřad v Šumperku požádal o dotaci na opravu a rekonstrukci kostela a fary a tuto dotaci také získal. Celý projekt byl navržen na investiční náklady ve výši přibližně 3 miliony Kč. Dotace by měla pokrýt 90 % z ceny projektu, to je 2 700 000 Kč, vlastní zdroje potom 300 000 Kč. V rámci rekonstrukce byla opravena střecha kostela, dále vyspravena venkovní fasáda na kostele i na faře, provedeno odvodnění fary i kostela včetně vnitřního odvodnění, dále byly oba objekty vymalovány, natřena venkovní fasáda na faře i na kostele žlutou barvou v kombinaci s bílými římsami. V rámci této rekonstrukce byly vyměněny dvoje původní věžní hodiny na kostele a třetí přidány z horní (jižní) strany věže. Také byla vyměněna okna na faře a byly opraveny vchodové dveře do kostela. Nové

hodiny na věži kostela, vchodové dveře do kostela a okna na faře nebyly součástí projektu, čímž vznikly vícepráce v hodnotě přibližně 250 000 Kč. Farní úřad v Šumperku požádal Obec Hraběšice o příspěvek na opravu hodin, které již dlouhá léta nebyly v provozu a neukazovaly čas. Oprava hodin stála 63 000 Kč včetně výměny ciferníků a umístění dalšího ciferníku z jižní strany věže. Hodiny slouží všem občanům, nejen věřícím, proto byla obec požádána o příspěvek ve výši 30 000 Kč. Tato částka byla schválena a farnosti odeslána na účet. Vzhledem k malému počtu věřících a přes provedenou sbírku mezi nimi stále ještě chyběly finanční prostředky, proto si farnost vzala bezúročný úvěr od jednoho z občanů s tím, že ho splatí do 2 let. Díky krásné barvě fasády září kostel do dálky a je vidět až od Zábřehu. Myslím, že se tato práce velmi podařila.

Kulturní dění v obci

První letošní společenská akce byly Slavnosti jara. Uskutečnily se v sobotu dne 28. dubna na hraběšickém hřišti. Jednalo se o novou akci a její první ročník. Bylo by pěkné, kdyby se tyto slavnosti jara staly v Hraběšicích tradicí vítání jara. Kostel v Hraběšicích je zasvěcen svatému Filipu a Jakobovi, kteří mají svátek právě v tyto dny. Takže slavnost vítání jara v tomto čase je více než symbolická, spojená se stavěním májky na hřišti. První ročník byl zahájen vystoupením divadelního kroužku a divadelním představením hraběšické mládeže. Děti zahrály indiánskou pohádku „O lidožroutech, dětech a skunkovi“. Ve hře nechyběla indiánská macecha Wakýja, indiánský tatínek Hindubin, jeho syn Ahajúte, a dcera Šavenis, zlý duch Kadědanoka a jeho družka Kababinoka, skunk a čtyři kojoti. Jako každá pohádka i tato dobře skončila, zlo bylo potrestáno a dobro zvítězilo. Děti měly velký úspěch, poděkování patří také paní účetní, která ve svém volném čase s dětmi hru nacvičila.

Po ukončení divadla vystoupil šermířský soubor ze Šumperka, který nechal na závěr děti, aby si středověké zbraně samy vyzkoušely. Obešlo se to bez ztrát na životech či zranění. Poté byla postavena májka za pomoci silných mužů, kteří se ochotně zúčastnili a byla radost pohledět, jak rychle májka stála. Děti měly možnost zúčastnit se různých rukodělných prací, například korálkování, zdobení perníčků apod. K tomu bylo nabízeno občerstvení, pivo teklo proudem. Děti se mohly projet na koni, který s nimi trpělivě objížděl hřiště. Celé den provázelo program hudební vystoupení skupiny Shodou okolností. Bylo nádherné počasí, překvapivě velké teplo, sluníčko svítilo a to vše přispívalo k dobré náladě všech účastníků. Jakmile se setmělo, objevily se čarodějnice, zapálily oheň a pokračovalo se ve hrách, zpěvu a zábavě. Také se opékaly špekáčky a vzpomínalo se. Na závěr byla vyhodnocena Miss čarodějnice. Celé akce se zúčastnilo přibližně 200 lidí. Byli zde nejen občané, chataři a chalupáři, jejich rodiny a přátelé, ale také se zastavovali kolemjedoucí cyklisté, aby poseděli a pobavili se s námi. Celá akce se velmi vydařila a ještě dlouho se na ni vzpomínalo. Smyslem této akce bylo sejit se s ostatními, seznámit se s novými občany obce, kteří se v posledních letech přistěhovali a také se s nimi spřátelit, což se i stalo. Velký dík patří opět paní účetní, která byla organizátorem a duší celé akce.

Další akcí bylo kácení máje spojené s oslavou dne dětí. Byla určena nejen dětem ale i dospělým. Sraz byl ve 14 hodin v sobotu 2. června. Děti šly na Kamenec, po cestě hrály různé hry a soutěžily. Na vrcholu Kamence si snědly svačiny a opekly špekáčky. Některé z dětí zde byly poprvé. Po návratu skácely májku za pomoci již čekajících rodičů. Počasí bylo pěkné, všichni byli spokojeni.

Prázdniny utekly jako voda a děti se s nimi rozloučily akcí na hřišti. Nejprve je čekala orientační hra po Hraběšicích s lákavými cenami, poté se zúčastnily víceboje v netradičních disciplínách a na závěr si opekly u táboráku špekáčky, zazpívaly písničky a sdělily si své zážitky z prázdnin.

Hraběšice jako každoročně navštívil 1. prosince svatý Mikuláš. Děti zahrály pohádku, kterou si nacvičily (opět v režii paní účetní), opět si samy vyrobily kulisy. Tentokrát byly pohádky dvě, jednu nacvičily menší děti a druhou větší děti. První byla pohádka „Sněhurka a sedm trpaslíků“. Samozřejmě v ní nechyběla Sněhurka, zlá macecha, princ, zrcadlo a všech sedm trpaslíků. A opět vše dobře dopadlo. Další divadlo se jmenovalo „Vondráčkova studna“, takže v ní nemohl chybět Josef Vondráček, Jiřina Červená, učitel, starosta, farář, sedlák, hostinský, zvoník a dívky Lucie s Marií. Celou hru doprovázel člen skupiny Shodou okolností a nový občan Hraběšic.

Po obou úspěšných divadelních hrách přišel Mikuláš s čertem a andělem, děti opět předváděly, co umí a dostávaly za odměnu od Mikuláše balíčky.

Trochu jiná akce letošního roku byl adventní koncert. Uskutečnil se 15. prosince v místním kostele, vystoupila hudební skupina Shodou okolností. Na repertoáru byly jejich vlastní skladby. Byl to skutečně hluboký zážitek, který nás naladil vánočně. Je to první adventní koncert v historii Hraběšic.

Poslední akce byla opět v kulturním domě – silvestrovská zábava. Sál opět praskal ve švech, sešli se zde místní občané i chataři a chalupáři a hudba hrála až do rána. Myslím, že letošní kulturní život v obci byl velmi pestrý a pěkný a snad se i podařilo občany sblížit a seznámit starousedlíky s těmi co se nově přistěhovali a snad se měli i možnost vzájemně více poznat.

Znak a prapor

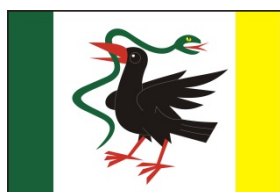
Hraběšice byla jedna z mála obcí v našem regionu, která neměla dosud vlastní znak a prapor. Celá procedura se získáním je hodně náročná a poměrně složitá. Na návrh starostky byl osloven heraldik pan Miroslav Pavlů, který je autorem obecních znaků v okolních obcích. Navrhl čtyři typy znaků a praporů za použití heraldických symbolů. Potom se uspořádala anketa mezi občany, aby se také měli možnost podílet na vzniku nového znaku a praporu Hraběšic. Občané dostali písemný materiál s vysvětlením, že navrhovaný znak i prapor musí odpovídat příslušným oborovým pravidlům. Má být odlišný od již užívaných obecních znaků. Složitost znaku je nutné potlačovat ve prospěch jednoduchosti. Jednoduchost odpovídá jak významu nositele znaku, tak dobrým tradicím heraldiky. Navržení dobrého a kvalitního znaku a praporu není snadné. Obce mají nezastupitelné právo volby vlastních symbolů. Vytvořené symboly musí být provázány s přesně danými heraldickými pravidly. Formální správnost znaku a praporu je nezbytně nutné doplnit o aspekty ikonografické. Ty vypovídají o obsahu znaku a praporu. Návrh znaku vychází z historie obce, zakladatelů a majitelů, polohy, historicky významných staveb v obci a také v případě Hraběšic z velmi ceněné obecní pečeti.

Znak musí kopírovat historii a Hraběšice mají historické pečetidlo, které je unikátem mezi českými a moravskými pečetidly (je na něm znázorněn havran); dále kostel v Hraběšicích (had) či kaple v Krásném (korunka). Je zde promítnut znak zakladatele Hraběšic - Hraběše ze Švábenic (šipky a zelený kopec). Symbolika návrhů znaku a vlajky obce Hraběšice vycházela z historických skutečností, kdy první písemná zmínka o existenci osady ležící cca 6 km severovýchodně od Šumperka pochází z r.1569, kdy ji losinští Žerotínové odprodali městu Šumperku. Osudy města sdílely Hraběšice trvale až do zániku vrchnostenského zřízení v roce 1848. Samotné založení vesnice však spadá daleko do minulosti, jak dosvědčuje i její jméno, převzaté po Hraběši I. ze Švábenic a Úsova (1269). Do němčiny bylo toto jméno přeloženo do podoby „Rabenseifen“, havran coby tzv. mluvící znamení je zobrazen i na staré obecní pečeti Hraběšic.

Místní částí dnešních Hraběšic je osada Krásné, německy Šentál, původně Schöntal, založená v r. 1690 uprostřed lesů západně od Hraběšic. Dominantou Hraběšic je kostel sv. Filipa a Jakuba, postavený v letech 1818 - 1825, v Krásném nalezneme kapli Panny Marie. Jak již bylo uvedeno, pečetním znamením Hraběšic byl havran stojící na skalnatém trojvrší, s německým opisem GEMEIN. RABENSEIFEN.

Do předkládaných návrhů znaku a vlajky současných Hraběšic se dostalo jak pečetní - mluvící znamení - rozkřídlený havran, tak připomínka zakladatele Hraběše I. ze Švábenic a Úsova - upravené erbovní znamení. Skalnaté trojvrší, zřejmě převzaté z erbu pánů ze Žerotína, bylo z účelových důvodů nahrazeno zeleným pahorkem - symbol kopcovitého zalesněného terénu. Doplňující motiv koruny představuje atribut Panny Marie, patronky kaple v Krásném, had plazící se u nohou havrana nebo v jeho zobáku je atributem sv. Filipa, jednoho z dvojice patronů hraběšického kostela. Heraldikem byly vypracovány čtyři návrhy:

Prapor

1

Znak

Prapor

2

Znak

Prapor

3

Znak

Prapor

4

Znak

Ankety se zúčastnilo celkem 38 dospělých občanů, tedy 35 % obyvatel. Vyhrál návrh č. 3. Zastupitelé se rozhodli po úpravě havrana podle vzoru 1 tento návrh podpořit, schválili ho usnesením a uložili starostce, aby vše odeslala do Parlamentu ČR ke schválení.

Konečný schválený znak a prapor a vypadá takto:

Dále bylo nutné vypracovat seznam památek místního významu. Hlavním smyslem vzniku seznamu je sepsat všechny stavby nalézající se na katastrálním území obce Hraběšice, které obec považuje za historické, spjaté s minulostí a pro obec cenné. Tento seznam byl vypracován paní starostkou, která do něho zařadila tyto památky: kostel svatého Filipa a Jakuba v Hraběšicích, fara v Hraběšicích, budova bývalého kláštera, pískovcový kříž u kostela, kaple v Krásném, boží muka u cesty do lesa nad kostelem a boží muka u Traťovky. Na její výzvu už nikdo žádnou další památku nepřihlásil, proto byl zpracován seznam, který obsahuje základní údaje o těchto objektech dle kronik či záznamů v okresním archivu včetně fotodokumentace. Vypracovaný seznam byl odevzdán na Městský úřad v Šumperku k založení. Další seznam je uložen na Obecním úřadě v Hraběšicích.

Sociální a zdravotní záležitosti

V tomto roce včelaře hodně potrápila nemoc zvaná varroáza včel, Je to nebezpečná nákaza, kdy včely napadne roztoč Varroa destructor. Tento roztoč napadne včelí plod, na kterém se rozmnožuje a tím plod zabíjí. Napadá i dospělé včely, nákaza se rychle šíří. Je to stejně nebezpečná nemoc jako včelí mor. Roztoč zároveň může být přenašečem dalších nemocí včel a včelího plodu. Neléčená nákaza způsobuje úhyn celého včelstva. Proto státní veterinární správa nařídila všem chovatelům včel ošetřit včelstva chemicky a v některých oblastech také zakázala přemístění úlů na jiná stanoviště. V Hraběšicích je také hodně včelařů, ale u zdejších včel nebyla tato nemoc zjištěna, snad proto, že včely zde žijí ve zdravém horském prostředí daleko od chemicky ošetřovaných luk a pastvin.

V září vyhlásilo ministerstvo zemědělství mimořádné opatření, kterým se provozovatelům potravinářských podniků, včetně osob provozujících stravovací služby zakazovalo nabízení k prodeji, prodej a jiné formy nabízení ke spotřebě lihovin o obsahu etanolu od 20% objemových, včetně tuzemáku a konzumního lihu, a to až do odvolání. Občané byli upozorněni, že je nevhodná a nebezpečná konzumace alkoholu z neověřených a neidentifikovatelných balení. Tento zákaz byl vydán proto, že se objevily otravy alkoholem mezi občany, několik desítek občanů především na Moravě zemřelo, další desítky zůstaly postižené převážně slepotou po požití alkoholu. Bylo zjištěno, že takto kupovaný alkohol obsahuje metanol, způsobující smrt, v lepším případě celoživotní postižení.

Počasí v průběhu roku

Leden, únor a březen byly převážně mrazivé měsíce se sněhem, nijak se nevymykaly normálu. Tyto zimní měsíce odpovídaly současnému trendu mírných zim. Léto už od začátku bylo teplé, občas se přehnalý intenzivní bouřky. Celý měsíc září trvaly letní teploty a slunečno. V říjnu přišlo nádherné babí léto, v listopadu přituhlo, ochladilo se a první sníh napadl 29. listopadu. V listopadu také přišel do Jeseníků silný vítr, který se změnil v orkán, na hřebenech hor byl nárazový vítr 39 m/s. Toto počasí s sebou přineslo hodně polomů v lese. Začátek prosince byl mrazivý, celý měsíc byl chladnější i se sněhem, ale před Štědrým dnem se oteplilo a na Štědrý den pokryl celý kraj (auta, chodníky i stromy) led.

Obyvatelstvo

Počet obyvatel k 1. 1. 2012 činil 140 obyvatel, během roku se odstěhovalo 9 obyvatel, přistěhovalo se 15 obyvatel, takže k 31.12. tohoto roku měla obec celkem 146 obyvatel. Nikdo z obyvatel v tomto

roce nezemřel, úbytek vznikl stěhováním do města, ale na straně druhé se přistěhovaly dvě rodiny, někteří obyvatelé se do Hraběšic provdali či oženili.

... a co kronikáře zaujalo - přestěhování řádových sester Boromejek

Při jedné z návštěv okresního archivu se mně dostala do rukou zpráva o převozu řádových sester Boromejek z Hraběšic, které se v šumperské nemocnici staraly o nemocné. Píše se v něm, že se dne 28. 8. 1950 s. (myšleno soudružka) Marie Calášová coby zmocněnkyně vrátila z Prahy a společně se zástupcem ONV v Šumperku Andělnem Skřečkem a církevním tajemníkem se okamžitě odebrali do Hraběšic. Při příjezdu do Hraběšic jim oznámil předseda MNV v Hraběšicích, že se zde zdržují ve své ozdravovně na dovolené dvě řádové sestry z Oblastní nemocnice v Šumperku, které zde střídavě přes letní měsíce tráví dovolenou. Kolem 20 hodiny se tedy odebrali všichni k ozdravovně (současný rekreační objekt „Klášteř“ ve středu obce) a byli vpuštěni dovnitř. V tuto dobu zde byly 4 řeholnice, které zde měly stálé bydliště. Sestra představená Isabela Lyčková, dále sestry Adela Gayerová, Marta Piczková, Františka Bartošová a civilní stará nemocná žena, matka sestry Adely Gayerové, která zde bydlela již několik let. Sestra představená oznámila, že se v ozdravovně zdržují ještě dvě sestry z nemocnice ze Šumperka, které jsou tam na dovolené. Tyto dvě sestry byly požádány, aby si připravily své věci k návratu do nemocnice pro jejich nutnou potřebu v nemocnici. Nejprve nejevily ochotu se navrátit, ale po domluvě představené uposlechly a byly ihned odvezeny okresním autem do nemocnice v Šumperku. Po jejich odjezdu zmocněnkyně s. Marie Calášová předložila představené svoje pověřovací listiny a písemné pokyny SÚC (Státní úřad pro věci církevní), ta si je pozorně přečetla a svolala všechny ostatní řeholnice, kterým dala písemné pokyny SÚC na vědomí. Sestry přijaly toto oznámení v klidu, jenom sestra představená – cituji – „uronila několik slz, ale ihned se vzmužila“ a prohlásila, že toto již delší dobu čekaly. Odešly se balit, zatímco zmocněnkyně Marie Calášová zůstala celou noc v klášteři. Příštího dne, to je 29. 8. 1950, zařídil církevní tajemník veškerou dopravu a převoz řeholnic a jejich svršků na místo určení do kláštera Albrechtice u Krnova. Ještě ten den odpoledne přijely ze šumperské nemocnice tři řeholnice gratulovat sestře představené k jejímu svátku. Z taktických důvodů nebylo této návštěvě zabráněno, ale jejich návštěva byla sledována a trvala asi půl hodiny. Jedna z těchto sester zůstala v ozdravovně pro výpomoc v balení, jelikož 2 sestry bydlící v ozdravovně se nemohly těchto prací účastnit z důvodu nemoci (tuberkulóza). Ve večerních hodinách byl sepsán protokol o věcech, které s sebou sestry nemohly vzít. Dne 29. 8. se dostavil do ozdravovny zástupce SÚC z Prahy a zástupce KNV z Olomouce, aby se přesvědčili, jak probíhá akce přestěhování. Při této příležitosti požádala představená o svolení, zda může s nimi být společně převezena i stařena Teresie Tynelová, matka sestry Adely Gayerové. Zástupce SÚC tomu vyhověl. Dne 30.8. v 6 hodin ráno odjelo první auto, ve kterém byly řeholnice Marta Piczková, Adela Gayerová a její matka Teresa Tynelová. V 6,30 hodin, když byly naloženy veškeré svršky, odjela osobním autem představená Isabela Lyčková, Františka Bartošová a zmocněnkyně SÚC Marie Calášová. Přesně v 7 hodin odjelo nákladní auto se svršky v doprovodu církevního tajemníka. Před odjezdem se dostavilo několik žen a místní farář Theodor Meitner, zda se mohou se sestřičkami rozloučit. Bylo jim vyhověno. Po odjezdu řeholnic byl proveden podrobný soupis věcí, jež zde zůstaly a byly předány církevním tajemníkem ONV Jaroslavem Waiserem osobně církevnímu tajemníkovi KNV v Olomouci dne 2. 9. 1950. Budova ozdravovny v Hraběšicích byla s veškerým – cituji – „pozůstalým inventářem“ předána předsedovi MNV v Hraběšicích do opatrování po dobu dalšího nařízení.

A poslední odstavec protokolu: Po celou dobu akce, to je od 28. do 30.8. nebylo žádných nepříjemností ani ze strany místního obyvatelstva, ba naopak bylo pozorovati, že místní občané mají pro toto porozumění.

Tak tolik stručně přepsaný protokol o předání kláštera sester Boromejek. Obdivuji je, že dokázaly zachovat klid v pro ně tak těžkém životním okamžiku. Nevím, jestli si někdo z místních ještě na sestry pamatuje, ale já si pamatuji, že když jsem byla v roce 1958 v nemocnici a mým rodičům nedávali moc nadějí, že přežiju, právě řádová sestra se o mě starala, chodila mi číst pohádky a nosila mě v náručí, což asi hodně přispělo k tomu, že jsem vše zvládla... Vzápětí dostaly sestry zákaz působit v šumperské nemocnici a musely odejít do různých koutů naší země. V září roku 1950 byly v českých zemích zrušeny všechny ženské kláštery a řeholnice různých řádů a kongregací byly násilně svezeny do sběrných klášterů; jedním z vybraných míst byla Bílá Voda. V roce 1951 byly mladší sestry odvezeny na jiná místa a Bílá Voda sloužila k internaci starších a práce neschopných sester. Postupně se zde shromáždila snad největší církevní komunita v Evropě, čítající až 450 řeholnic najednou; vystřídalo se zde asi 1000 sester, z nichž mnohé jsou pohřbeny na místním hřbitově. Bydlely v různých domcích po celé obci. A sestry Boromejky patřily mezi ně.